در همایش مجازی بین‌المللی حکیمان خراسان مطرح شد:

خیام و فردوسی؛ حکیمان خراسانی در جست‌وجوی رمز هستی

■ استادان و پژوهشگران زبان و ادب فارسی از ایران، هندوستان و افغانستان جست وجو در رازهای هستی را وجه مشترک فردوسی توسی و خیام نیشابوری دو شاعر برآمده از خراسان قرن‌های چهارم تا ششم هجری قمری دانستند.

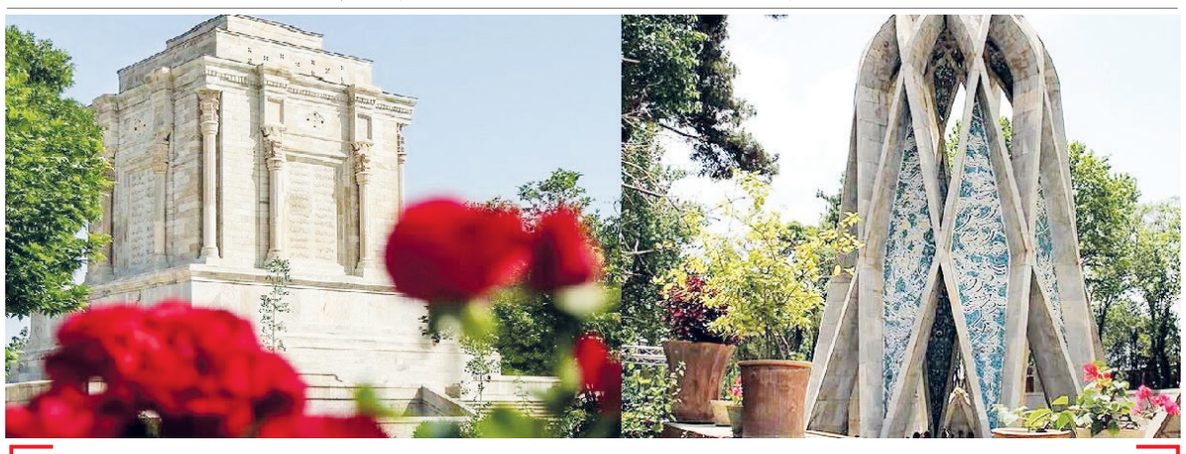

بی‌گمان شاهنامه، سند شکوهمند فرهنگ و تمدن ایران و بزرگ‌ترین حماسه جهانی است که توانسته در گردآوری و تدوین هویت ملی ما اثرگذار باشد. شاهنامه در طول تاریخ، همواره پناهگاه مردم ایران و موجب دوام و قوام و پیوستگی و استواری ایران بوده است. در زمان حمله مغول، ابوطالب کاشی، شاعر ایرانی به آرامگاه فردوسی رفت و غم دلش را با حکیم ایران‌زمین درمیان گذاشت.

گروه فرهنگ و هنر – همایش مجازی بین‌المللی حکیمان خراسان؛ از حکیم توس تا حکیم نیشابور، به همت انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در صفحه رسمی این نهاد فرهنگی، برگزار شد.

رئیس انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در آغاز این نشست با اشاره به شباهت هایی میان شعر فردوسی و برخی رباعیات منسوب به خیام گفت: وجه مشترک هر دو، عدم ادراک جان، وجه و رمز هستی است که البته به این دو محدود نمی شود و کسان دیگری هم که از مرز علمی به عرصه حیرت می رسند، این گونه اند. عرفان ایرانی معتقد است رمز و راز هستی را نمی شود، دریافت و ما یک سخن مشترک میان حکیمان و عرفا داریم. این قلمرو، عرصه حیرت است و می گوید هر چه انسان تلاش کند به هدف نرسد چون هستی بی کران تر از آن است که به کمند درک انسان درآید.

حسن بلخاری با خواندن ابیاتی از خیام و فردوسی، به رمزپردازی های شعر این دو اشاره کرد و ادامه داد: شاهنامه کتاب افسانه و افسون نیست، بلکه از حکمت فردوسی سرچشمه گرفته است و خود فردوسی هم کتاب را دارای دو وجه دانسته؛ یک وجه بر اساس خرد و بخش دیگر روایت حقایق در قالب داستان و افسانه. بنابراین آنچه در شاهنامه وجود دارد، از یک سود روایت هایی خردمندانه است و از سوی دیگر آنچه داستان و افسانه خوانده می شود، راز و رمز است که باید معنا را از دل آن بیرون کشید.

بلخاری با روایتی از برزو و گفت و گوی او با انوشیروان و روایتی از اسکندر در شاهنامه درباره هندوستان؛ یعنی سرزمین رازها، سخن گفت و برخی نکات این روایت ها را شرح داد.

فردوسی، بذرپاش فکر انسان‌دوستی است

استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علیگر هند درباره انسان‌دوستی فردوسی گفت: سراینده شاهنامه، ما را با فکر مثبت و سالم خود به سوی جهان هم‌زیستی راهنمایی می کند، همت سرخورده ما را برمی‌انگیزد و ما را از حضیض خودخواهی و جنگ و تهاجم و تشدد به سوی جهان همزیستی و انسان‌دوستی می‌برد. فردوسی نه‌تنها در احیای زبان فارسی نقش دارد، بلکه وقتی می گوید «عجم زنده کردم بدین پارسی» مقصودش این نیست که فقط فارسی دری را زنده کرده است بلکه هویت ملی ایران را حفظ و نگهبانی کرده و مزایای اخلاقی و ستوده‌های کردار انسانی را که در ایران قدیم وجود داشت، احیا کرده است. «عجم» یک جسد بی‌جان مادی نبوده که فردوسی در آن روح دمیده باشد، بلکه از تمام ستوده‌های اخلاقی و اسلامی نگهبانی کرده است.

آذرمیدخت صفوی، ادامه داد: مراد فردوسی از انسان‌دوستی صرفاً شفقت و ترحم بر نوع انسان نیست، بلکه یک کل است مشتمل بر اجزای گوناگون. اروپایی‌ها می گویند آنها اولین کسانی بودند که انسان‌دوستی را یک کل مشتمل بر اجزای مختلف، معرفی کردند ولی باید بدانیم، فردوسی، شاعر بزرگ ایران و جهان، بذرپاش فکر انسان‌دوستی و اومانیسم بود که در شاهنامه با شخصیت‌های رستم، تهمینه، رودابه، کاوه، و هزاران شخصیت دیگر، صفات انسان‌دوستی را متنوع جلوه می‌دهد.

وی آزادی و آزادی‌خواهی فردوسی یکی از ویژگی‌های مهم شاهنامه دانست و اضافه کرد: کاوه در مبارزه با ضحاک، همه مردم را زیر پرچم چرمی خود علیه استبداد جمع کرد. فردوسی نیز قدم به قدم با کاوه زیر آن پرچم می‌رود و ما را آماده می کند همیشه علیه استبداد قیام کنیم. عدل و دادجویی یکی از جلوه‌های انسان‌دوستی است؛ زیرا اگر در جامعه‌ای نابرابری حاکم باشد، آن جامعه اصلا انسان‌دوست نیست. همچنین شاهنامه کتابی برای شاهان بود ولی فردوسی به حمد و ثنای شاهان نپرداخت و به آنان هشدار داد اگر عادل نباشید، یک فرمانروای خوب نخواهید بود.

این استاد دانشگاه افزود: در جامعه عادل شاهنامه، تبعیض و تعصب راهی ندارد و برادرخواندگی و برابری جریان دارد و بر خردورزی تأکید شده است. فردوسی حماسه‌سراست ولی در هیچ‌جای شاهنامه خشونت جنگ را نمی‌پسندد و همیشه نابسامانی و فجایع دردآور و بدبختی‌های جنگ را برای ما توضیح می‌دهد و به ما هشدار می‌دهد هر جامعه‌ای که به جنگ دچار شود، این بدبختی‌ها سراغش خواهند رفت.

فردوسی؛ پدر فرهنگی ملت باستانی و اهورایی ایران

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، با اشاره به هنرپروری در خراسان گفت: این دو حکیم برخاسته از اقلیم فرهنگ‌پرور خراسان هستند. فردوسی و خیام، هر دو حکیمند و آگاه به دانش‌های زمان. شاهنامه بزرگ‌ترین نماد فرهنگی ملت ایرانی است و شاهکاری است هنری، ادبی و فلسفی و جنبه اسطوره‌ای و تاریخی آن نیز زیر تأثیر خورشید پرفروغ هنر و ادب فارسی است.

مهدی ماحوزی، ادامه داد: زیبایی و بی‌همتایی طبع شعر فردوسی و حکمت پویای اندیشه آخربین او توانسته با بلاغتی شگفت‌انگیز، شاهنامه را به شاهکاری دوراز دسترس در عرصه حکمت و ادب فارسی تبدیل و به جهانیان معرفی کند. اثری که به‌راستی احیاگر زبان و فرهنگ فارس است و در سراسر این گنج‌نامه، فردوسی همچون پدر فرهنگی این ملت باستانی و اهورایی با افسانه‌های بلند خود، مجد و عظمت گذشته ایران را یادآور می‌شود، روح مناعت در آنان می‌دمد و باشناختی گسترده که از گذشته ایران و پیش‌بینی‌های دقیق که از آینده این مرز و بوم داشته است، بزرگ‌ترین حماسه فرهنگی و ادبی جهان را به زبان فاخر فارسی پدید آورد. وی خیام را از سرآمدان ریاضیات، نجوم و فلسفه و از نام‌آوران عرصه رباعی برشمرد و گفت: رباعی‌های خیام بیشتر در زمینه نقد اندیشه‌های فلسفی و کلامی و به‌ویژه نشان دادن عجز و ناآگاهی بشر در برابر جهان هستی و راز آفرینش هستند. واژه‌های کلیدی رباعیات اصیل خیام عبارتند از: نهایت و بدایت جهان، شک فلسفی، کفر و الحاد، باده‌گساری، دم را غنیمت شمردن، پاداش و کیفر، عناصر چهارگانه، ترکیب و انحلال، تقدیر، حادث و قدیم، فلسفه و کلام، معرفت، روحیه پرسشگری، ناپایداری جهان، قناعت، جام جم، شریعت و طریقت و حقیقت، استهزا، اعتراض، نسیان، وحشت از مرگ، عشق به زندگی و قدرت سرنوشت.

بدون خرد و دانش، زیستن محال است

استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علیگر هند نیز در این همایش اظهار کرد: شاهنامه کتاب مقدسی است که تاریخ ایران باستان را زنده کرده و در ادبیات جهان مقام بلندی یافته است. فردوسی، شاعر بزرگ و حماسه‌سرای ایران، در خانواده‌ای ثروتمند به دنیا آمد و صاحب مزارع بزرگ بود. او مردی میهن‌پرست بود و به تاریخ ایران علاقه فراوان داشت. زرینه‌خان، ادامه داد: بیان رزم و بزم پادشاهان و پهلوانان، زینت شاهنامه است. در شاهنامه نه فقط رزم مردان کارزار تشریح شده، بلکه درباره تمدن و کشاورزی، پوشاک و خوراک و غیره هم صحبت شده است. داستان‌های ضحاک، کاوه و فریدون هم در شاهنامه آمده‌اند که قدیمی‌ترین داستان‌های آریایی‌اند. داستان رستم و جنگ با سهراب و کشتن پسر توسط پدر، دشمنی میان ایران و توران و ظهور زرتشت نیز در شاهنامه آمده است. داستان اسکندر، اگرچه از یونان گرفته شده، ولی در شاهنامه هست. فردوسی در بزرگی و فضایل خرد و دانش، اشعار پرمغزی سروده است؛ زیرا می‌داند بدون خرد و دانش، زیستن محال است.

جغرافیای ایران، جغرافیای نیک‌اندیشی است

عضو هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان مشهد نیز در این نشست گفت: بی‌گمان شاهنامه، سند شکوهمند فرهنگ و تمدن ایران و بزرگ‌ترین حماسه جهانی است که توانسته در گردآوری و تدوین هویت ملی ما اثرگذار باشد. شاهنامه در طول تاریخ، همواره پناهگاه مردم ایران و موجب دوام و قوام و پیوستگی و استواری ایران بوده است. در زمان حمله مغول، ابوطالب کاشی، شاعر ایرانی به آرامگاه فردوسی رفت و غم دلش را با حکیم ایران‌زمین درمیان گذاشت.

علیرضا قیامتی، ادامه داد: جغرافیای ایران، جغرافیای نیک‌اندیشی است و نام ایران از این رو در شاهنامه ستودنی است که همواره در این خاک، پیام مهر و دانش و انسانیت به دنیا مخابره شده است. این نکته‌ای است که در شاهنامه به آن اشاره شده و ایران را ظرف نیکی‌ها قرار داده است. شاهنامه فقط یک اثر حماسی و میهن‌گرایانه نیست، بلکه دانشنامه راستی و مهرورزی و حکمت است و داستان‌هایش در خدمت اخلاق و حکمت هستند. این استاد دانشگاه ادامه داد: اساس اندیشه فردوسی، غمگساری دیگران، اندوه دیگران را کشیدن و به فکر انسانیت بودن است. در شاهنامه شادمانی زمانی به دست می‌آید که رنج و اندوه و ستمی نباشد. انگیزه جنگ‌های ایرانیان در شاهنامه، برقراری دادگری و پشتیبانی از ستم‌دیدگان است در حالی که در ایلیاد و ادیسه، محور جنگ‌ها ربودن زنی است که خودش با دشمنان همراهی کرده بود. در شاهنامه جنگ‌ها بر سر نیکی و آزادگی است.

قیامتی گفت: شاهنامه بیشترین توصیه به صلح را دارد. ابیاتی که در توصیه صلح و آشتی در شاهنامه داریم، در هیچ حماسه دیگری نداریم. فردوسی در دل جنگ‌ها به صلح و آشتی سفارش می‌کند و خون بی‌گناه ریختن را بزرگ‌ترین گناه می‌داند. در گنجینه اخلاق شاهنامه، خرد و اخلاق و یکتاپرستی به‌هم پیوسته‌اند. همچنین شاهنامه آیین شهریاری و تمامی ظرایف حکومت‌داری، دیپلماسی خارجی و مراودات بازرگانی را به جهانیان می‌نمایاند.

راهیابی یک نویسنده به فهرست پرفروش‌ها، ۶۰ سال پس از مرگ

گروه فرهنگ و هنر – یک نویسنده رنگین پوست با رمان کوتاهی که ۶۰ سال پس از مرگش برای اولین بار منتشر شد، به فهرست پرفروش‌ها راه یافت.

ریچارد رایت نویسنده آمریکایی آفریقایی تبار که در سال ۱۹۶۰ درگذشت، با رمان کوتاهی که به تازگی از او چاپ شده به فهرست کتاب های پرفروش راه یافت.

این رمان که بهار امسال برای اولین بار به بازار کتاب آمد، مردی که زیر زمین زندگی می کرد (The Man Who Lived Underground) نام دارد و روایتگر داستانی سورئال و در عین حال معتبر از یک مرد سیاه‌پوست است که زیر شکنجه‌های پلیس به جنایتی که مرتکب نشده اعتراف می‌کند. این مرد که فرد دنیلز نام دارد، از دست پلیس به شبکهَ فاضلاب شهری فرار می‌کند، در آنجا زندگی را از دید آن وضع می‌کند.

رمان مردی که زیر زمین زندگی می‌کرد، پس از چند دهه سرانجام از طرف انتشارات کتابخانه آمریکا منتشر شد و شامل مقاله خاطرات مادربزرگم (Memories of My Grandmother) از رایت و یک سخن پایانی به قلم نوه او، مالکوم رایت نویسنده و فیلمساز، نیز هست.

این رمان پس از چاپ با استقبال بی‌نظیر مخاطبان روبه‌رو شد و در فهرست پرفروش‌ترین کتاب های نیویورک تایمز و کتابفروشان مستقل قرار گرفت. سروصدایی که جنبش ضدنژادپرستی «جان سیاه پوستان اهمیت دارد» در آمریکا و دیگر کشورهای جهان به پا کرد، به فروش این کتاب کمک شایانی کرد.

ریچارد رایت بیشتر به رمان خانه زاد (Native Son) شناخته می‌شود که یکی از معروفترین آثار زمان خودش بود و به همت سعید باستانی به زبان فارسی هم ترجمه شد. این رمان اعتراضی در دهه ۴۰ میلادی منتشر و شخصیت اصلی آن، بیگر توماس، به نماد آسیبی که یک جامعه نژادپرست برجای می‌گذارد تبدیل شد.

با این وجود خشونت و نفرت نهفته در رئالیسم تلخ این داستان با انتقادات گسترده روبه‌رو شد و رایت را به یکی از خبرسازترین نویسندگان آن سال ها تبدیل کرد. حالا طرفداران رابطه پلیس با شخصیت اصلی تصویر شده بود را غیرقابل تحمل می‌دانست. یک نسخه کوتاهتر از این داستان، که در آن رویارویی نخست دنیلز با پلیس حذف شده بود، به سال ۱۹۴۴ در یک مجموعه داستان کوتاه منتشر شد.

روند بازیابی و انتشار رمان مردی که زیر زمین زندگی می‌کرد از بیش از یک دَهه پیش آغاز شد که جولیا رایت تصمیم گرفت برخی از آثار منتشر نشده پدرش را به چاپ برساند.

چه نکاتی مِلودی را بد جلوه می‌دهد؛

اندر احوالات صنعتی شدن موسیقی!

گروه فرهنگ و هنر – یکی از نوازندگان و آهنگسازان پیشکسوت موسیقی کشورمان به ارائه نقطه نظراتش پیرامون موسیقی پرداخت.

میلاد کیایی نوازنده پیشکسوت سنتور توضیح داد: به اعتقاد من موسیقی بد وجود ندارد، زیرا آنچه موسیقی را بد جلوه می‌دهد کلام نازیبا و انتخاب زمان نامناسب برای شنیدن یک موسیقی است. قطعاً در این چارچوب زمان شنیداری مهم است؛ به‌طور مثال در یک مجلس شادمانه اگر یک نفر آواز گوشه‌های دشتی را بخواند؛ کار نادرستی انجام داده چرا که جای این موسیقی آن‌جا نبوده است.

وی درباره تقسیم بندی زمانی استفاده از دستگاه‌های موسیقی گفت: هر یک از مقامات موسیقی ایران، زمان شنیداری خاص خود را دارد و می‌تواند تاثیر جادویی روی شنونده بگذارد. در شروع صبح یک موسیقی ملایم و آرامش‌بخش خوب است. به‌طور مثال در زمان سَحر و صبح خیلی زود، دستگاه همایون شنونده را جادو می‌کند. بعد از برآمدن آفتاب، موسیقی چهارگاه مناسب است و بیشترین موسیقی‌هایی که برای ورزش ساخته می‌شود در این مقام است. در بین ساعت ۸ تا ۱۰ صبح موسیقی ماهور بسیار خوب است. در ظهر شرعی دستگاه بیات ترک، خصوصاً اذان آقای موذن زاده اردبیلی بسیار تاثیرگذار خواهد بود. در زمان بعدازظهر، ابوعطا و غروب شنیدن مقام افشاری خوب خواهد بود. در آغاز شب آواز دشتی، میانه شب دستگاه شور و نصف شب، مخالف سه گاه را باید شنید.

وی درباره استفاده از اشعار حکیم ابوالقاسم فردوسی در غنای موسیقی، گفت: واقعاً مایه تاسف است که در آهنگ‌های باکلام موجود، به ندرت از اشعار فردوسی استفاده شده است. باید اشعار این حکیم بزرگ را محترم شمرد و قدر آن را بیشتر دانست. در هر برهه زمانی، هر یک از ما با توجه به اختیارات‌مان، وظایفی داریم و باید تلاش کنیم کارنامه‌ای ارائه دهیم که قابل افتخار باشد.

نوازنده پیشکسوت موسیقی با اشاره به ماندگاری موسیقی‌های قدیمی، در پایان افزود: کارهای گذشته ماندگاری بیشتری دارد زیرا در آن ایام، آهنگساز با شاعر هماهنگ بود و جویا می‌شد که در چه احوالاتی شعر را سروده، خواننده را مدنظر داشتند و ارکستر هم همزمان بود. در گذشته کار، هنری بود اما امروزه موسیقی صنعتی شده است.

در ژانر ردیف دستگاهی ایران؛

«چله نشین» به بازار موسیقی رسید

گروه فرهنگ و هنر – آلبوم «چله‌نشین» اثری با تنظیم برای عود و آنسامبل زهی به آهنگسازی نوشین پاسدار و خوانندگی حسین علیشاپور در دسترس شنوندگان قرار گرفت.

«چله نشین» عنوان یکی از تازه‌ترین محصولات موسیقایی کشورمان است که به آهنگسازی نوشین پاسدار و خوانندگی حسین علیشاپور در قالب یک اثر تنظیم شده برای عود و آنسامبل زهی پیش روی مخاطبان قرار گرفت.

علیرضا دریایی نوازنده ویولن و ویولا، یگانه حسینی نیا نوازنده ویولن، نگار نوراد نوازنده ویولنسل، زکریا یوسفی نوازنده سازهای کوبه‌ای، عسل ملک زاده نوازنده سازهای کوبه‌ای، مریم ملا نوازنده تمبک، نوشین پاسدار نوازنده عود، احمد میرمعصومی میکس و مسترینگ و ناظر ضبط دیگر عوامل اجرایی اثر را تشکیل می‌دهند.

«شوق» با شعر حافظ، «سخن» با شعر سعدی، «نوای دی»، «همچو شمع»، «راه بی پایان» با شعر هاتف اصفهانی، «سبزه قبا»، «گل بی رخ یار» با شعر حافظ، «خروش» با شعر حافظ، «رستا»، «آیینه» از جمله قطعاتی هستند که در این آلبوم گنجانده شده‌اند. نوشین پاسدار از جمله هنرمندانی است که تحصیلات عالی موسیقایی خود در دانشگاه هنر به پایان رسانده‌اند. او یادگیری موسیقی و نوازندگی عود را نزد منصور نریمان، حسین بهروزی نیا، ارشد تهماسبی، شریف لطفی، فریدون ناصری، محمدرضا ابراهیمی، حسین علیزاده، یوردل توکجان فرا گرفته و طی این سال‌ها علاوه بر تدریس، آهنگسازی و نوازندگی در کنسرت‌ها و برنامه‌های مختلفی نیز به عنوان نوازنده حضور پیدا کرده است. حسین علیشاپور هم از جمله خوانندگان مطرح موسیقی ایرانی است که طی سال‌های گذشته علاوه بر حضور در چندین پروژه موسیقایی و کنسرت از محضر استادانی چون صدیق تعریف، محسن کرامتی، رضوی سروستانی، منوچهر همایون پور و دکتر حسین عمومی بهره‌مند شده است همکاری با هنرمندانی چون کیهان کلهر، مسعود شعاری، محسن نفر، بهزاد عبدی و سیامک جهانگیری از جمله فعالیت‌های علیشاپور در عرصه موسیقی است.

شرکت آریا اطلس کیش
اظهارنامه اشخاص حقیقی و حقوقی
حسابداری، حسابرسی، بیمه تأمین اجتماعی، خرید و فروش فصلی، مالیات بر ارزش افزود، حقوق و دستمزد
آدرس: خیابان ساحل بازار دیپلمات طبقه اول تجاری واحد ۱۰۹
تلفن مرکز: ۴۴۴۶۱۱۵۱-۰۷۶
تلفن همراه: ۷۰۵۷۱۷۳-۰۹۱۲